

[Villemoes.]

som kun har lidt Hjælp. Der er Vanskelighederne selvfølgelig større end i den store Forretning, hvor Spørgsmaalet for Virksomheden sluttelig kun er et Pengespørgsmaal, men, som jeg i min første Tale nævnte, et Pengespørgsmaal, som har Bud til hele den danske Nations Økonomi og Konkurrenceevne over for det store Udland. Jeg har her foran mig et Udclip af Haandværkernes Blad, Maanedsblandet „Haandværket“, som udgives af Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri. Det beskæftiger sig i sidste Nummer med Feriespørgsmaalet og fastslaaer dette, som jo er det rigtige, at de to Trediedele af de organiserede Arbejdere er der sikret Ferie gennem deres Overenskomster, og at den sidste Trediedel kan vente Ferie, naar Socialministerens Forslag herom bliver gennemført. Men saa spørger Bladet:

„Hvor stor en Part af Mestrene tror man vel har Ferie? Antallet er ikke gjort op af noget statistisk Kontor, for det har ingen Interesse i de Cirkler. Men man kan rolig fastslaa, at af de mange Tusinde smaa Haandværksmestre, der selv staaar paa Værkstedet, enten alene eller med et Par Mand til at hjælpe sig, kender kun en meget ringe Part til Ferie. Og det er dog dem, der mest kunde trænge til det. De har nemlig ikke nogen lovfæstet 8 Timers Dag. De maa som Regel slide i det baade 9 og 10 Timer om Dagen og mange Gange endnu mere for at svare enhver sit.“

Det ærede 9de tingvalgte Medlem (Martin Sørensen [Peterslund]) fortalte det høje Ting, at han gennem sin 40aarige Virksomhed som selvstændig Proprietær ofte havde haft Besøg af Husmænd og Husmandskoner, og udviklede for det høje Ting, hvilken Glæde der var ved at være ude i Naturen en sollys Sommerdag. Det er jo erkendt fra alle Sider, at dette er rigtigt. Men jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, som jeg formoder ligesom jeg er en stor Arbejdsgiver og formodentlig ligesom jeg en human Arbejdsgiver — det kan vi godt sige uden at prale —, om han ved, hvorvidt disse Husmænd og Husmandskoner faar 4 pCts. Tillæg til Lønnen for den Tid, de er paa Besøg hos det ærede Medlem. Jeg spørger blot i al Beskedenhed.

For øvrigt har jeg læst i en Petitartikel i et Blad følgende, som jeg tror vil interessere det ærede Medlem — maaske er der lidt humoristisk blandet i det:

„Jeg snakkede forleden med en Direktør paa et af Egnens Teglværker“ — det

ærede Medlem var inde paa mine Udtalelser om Tørvefabrikkerens Arbejdere. „Han sagde: Den er vel nok morsom i vort Fag! Hos os er Sæsonen paa 9 Maaneder, og Arbejderne gaar altsaa og har ikke noget at bestille i 3 Maaneder af Aaret, men nu skal de ved Lov oven i Købet have Sommerferie. Midt i den allertravleste Tid skal Arbejderne holde op og give sig til at lege Feriebørn. I den Tid betaler vi dem fuld Dagløn. Bagefter holder de 3 Maaneders Vinterferie, og der betaler det offentlige Dagløn. Jeg siger: Den er rigtig, det skal nok blive billige Huse, der bygges paa den Maade.“

Teglværksejeren siger saa, at nu lægges der jo desuden nogle Procent paa Lønningerne. Det er der ikke noget at sige til, hvorfor skulde de Folk, som har Arbejde, have deres Levofod sat ned med den Levestandard, vi nu engang har i vort Land. Han tilføjer, at hans Teglværk bl. a. leverer Mursten til nogle nye Husmænd, og bemærker saa:

„Jeg kan i hvert Fald regne ud, at naar de unge Statshusmænd derude skal betale, hvad det koster, at mine Arbejdere holder 3 Maaneders Vinterferie og 8 Dages Sommerferie, samt 10 pCt. højere Dagløn i den Tid, Rigsdag og Regering endelig giver dem Lov til at bestille noget, saa er der i hvert Fald nogle Mennesker her i Landet, der ikke faar Raad til at holde Ferie“, nemlig Statshusmændene og andre Husmænd samt deres Koner.

Jeg skal ikke trække Debatten længere ud, idet jeg jo har faaet et Svar af den højtærede Minister paa min Forespørgsel. Som det hele ligger, har vi fra mit Partis Side — vi har selvfølgelig, deri har den højtærede Minister Ret, saa godt vi kunde, fulgt Forhandlingerne om Lovforslaget i det høje Folketing — intet Ønske om at faa Sagen i Udvalg. Men jeg vil dog sluttelig gerne sige, at efter min Mening skulde den danske Rigsdag nødig udvikle sig til at komme til at spille samme Rolle som visse andre Staters Parlater, saaledes at alt er bestemt i Forvejen og Rigsdagens Flertal kun har at sanktionere den høje Regerings Lovforslag. Den Opgave tror jeg slet ikke slaar til for en Rigsdag i et parlamentarisk styret Land.

Hendriksen: Jeg vil gerne først sige til det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Ch. Petersen), som mente, at jeg ikke